

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 401/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. L. a V. L., obaja bytom N., zastúpených advokátom Mgr. M. M., T., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. L. a V. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2009 doručená sťažnosť Ing. A. L. a V. L., obaja bytom N. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom Mgr. M. M., T., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008

a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou doručenou okresnému súdu 3. novembra 2004 sa sťažovatelia domáhali určenia neplatnosti jednak zmluvy o pôžičke uzatvorenej 15. mája 2003 medzi nimi a RNDr. B. N., B. (ďalej len „žalovaná“), ako aj notárskej zápisnice č. N 56/2003, Nz 36772/2003 z 15. mája 2003 spísanej na Notárskom úrade B., a to v časti týkajúcej sa istiny v sume 3 319,39 € (100 000 Sk).

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008 návrh sťažovateľov zamietol a súčasne im uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania. Proti označenému rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009 rozhodol tak, že prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľov *„Prvostupňový súd rovnako tak súd odvolací v predmetnom konaní rozhodli vo veci podnecovateľov v I. a II. rade o určenie neplatnosti nesprávne a v rozpore s príslušnou zákonnou úpravou, keď sa náležite nezaoberali inštitútom naliehavého právneho záujmu, jeho aplikáciou a právnou opodstatnenosťou v predmetnej veci.“*

Sťažovatelia okrem iného v sťažnosti uvádzajú:

„Vážne pochybil súd, ak právny úkon ex officio neposudzoval ako absolútne neplatný pre rozpor so zákonom. Tvrdíme, že bolo porušené trestné právo a že pri navýšení 300.000,- Sk o 100.000,- Sk za dohodnutú dobu ide o úžerné plnenie a najmenej nepriamy úmysel z hľadiska zavinenia tu na strane žalovanej existoval. Ak nepostačovalo súdu písomné vyhlásenie, mal sa náležite podľa § 120 ods. 1 O. s. p. in fine zaoberať výsluchom svedka. Podnecovatelia podcenili právny význam 100.000,- Sk, ale len kvôli obrovským úrokom z omeškania (niekoľko sto percent p. a.).“

Podľa sťažovateľov:

„Vydaniu rozsudkov Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 21. 05. 2008, č. k. 7 C 391/04 a Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 1. 2009, č. k. 14 Co 431/2008 predchádzalo porušenie základných ústavných práv podnecovateľov v I. a II. rade najmä:

- Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na konanie a rozhodovanie súdu v súlade so zákonom

- Podľa čl. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy SR a čl. 2 Listiny na konanie a rozhodovanie podľa zákona a v tej súvislosti najmä § 1, 2, 3, 6, § 153 ods. 1 O. s. p.

... Súd pochybil aj skutkovo aj právne v súlade s § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p.

Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava IV z vlastnej iniciatívy založil svoje rozhodnutie na takých skutočnostiach a dôvodoch, ktoré podnecovatelia nemohli ani predvídať, ani reagovať na ne spontánne vo svojich stanoviskách, ani sa iným spôsobom brániť.“

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd o ich sťažnosti takto rozhodol:

„Právo podnecovateľa v I. a II. rade podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky konaním a rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 21. 05. 2008, č. k. 7 C 391/04 a Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 1. 2009, č. k. 14 Co 431/2008 boli porušené.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľov, ktorí sú v tomto prípade zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, a preto v danej veci predbežne prerokoval sťažnosť len vo vzťahu k namietanému porušeniu tých práv, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovatelia domáhajú v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy (čl. 1, čl. 2 a čl. 144 ods. 1), Listiny základných práv a slobôd (čl. 2, čl. 36 ods. 1) a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľov (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

K porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v predmetnej veci malo dôjsť rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009.

1. K namietanému porušeniu základného práva rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, v danom prípade

nemá právomoc preskúmať toto rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup, ako aj rozhodnutie v predmetnej veci bol na základe odvolania sťažovateľov oprávnený a aj povinný preskúmať krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009.

Z informácie poskytnutej ústavnému súde okresným súdom vyplynulo, že namietaný rozsudok okresného súdu sp. zn. 7 C 391/04 z 21. mája 2008 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 431/2008 z 27. januára 2009 nadobudol právoplatnosť 6. marca 2009.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody. Zmeškanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

Vzhľadom na dátum nadobudnutia právoplatnosti označených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu (6. marec 2009) a dátum doručenia sťažnosti (9. september 2009) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2009